

EN GUIDE TIL FORÆLDRE

DE LETTESTE BØGER OG SERIER FRA MIDT I 0. KLASSE

GENERELT OM BØGERNE:

- ★ De indeholder primært lydrette ord, altså ord der udtales som de staves og alle ordets lyde kan høres tydeligt.
- ★ Mange lydnære/lydlette ord, som barnet kan lydere sig frem til, selvom ordet indeholder bogstaver, der udtales anderledes end standardlyden.
- ★ Bøgerne indeholder også flere af de almindelige 120 (små)ord, som er de hyppigst brugte ord i det danske sprog.
- ★ Primært ord på 2 – 3 bogstaver med en enkelt stavelse.
- ★ Få og korte sætninger samt mange gentagelser af ordene.
- ★ Illustrationerne spiller en stor rolle, da de understøtter teksten og sammen med teksten fortæller en historie, som teksten ikke kan alene.

UDVALGTE SERIER OG BØGER

ABC – lydret [A, B eller C]

Små sammenhængende historier med lydrette og lydnære ord på kun 2 og 3 bogstaver. Tre sværhedsgrader, hvor A er den letteste.

TURBINE

An får en kat

af Kirsten Ahlburg

An vil gerne have en kat, men mor siger nej. An smutter hen til naboen Ib, som har de sødeste katte, og gætt en gang, hvad An får af Ib?

ABC-LYDRET. B

En gal tyr

af Kirsten Ahlburg

Kit er på tur med far. De ser en sød ko, som Kit gerne vil snakke med. På marken er der også en tyr, men er den ligeså sød som koen?

ABC-LYDRET. C

Lydret [o] og Lydret [i]

Korte tekster primært med ord på 2 og 3 bogstaver. Der er fokus på bogstaver og bogstavlyde. Teksterne er lidt sværere i Lydret [i].

TURBINE

Max til VM

af Marie Duedahl

Max sover og drømmer han er til VM. Mor vækker ham, for nu han skal i bad. Godt man også kan drømme i badet.

LYDRET [o]

Lydret Dingo. Mini

Gyldendals letteste serie til den allerførste læsning. Bøgerne har primært lydrette ord på 2 og 3 bogstaver, mange gentagelser og kun en-stavelsesord.

GYLDENDAL

Gys og gru hos Tor

af Helle Dyhr Fauherholdt

Det er mørkt udenfor. Tim og Tor ser gyser i tv. Så hører de lyde, hyl og ser noget lys udenfor. Hvad mon det er?

Puk har bål

af Helle Dyhr Fauherholdt

Puk og Siv laver bål ude. De har én bøf, så de må dele. Pludselig går det galt, for der går ild i Sivs hår.

Læs lydlet o – Blå og

Læs lydlet o - Grøn

Korte tekster med både lydrette og lydlette ord, mange gentagelser og stor hjælp at hente i illustrationerne. Læs lydlet o - Blå er den letteste.

DANSKLÆRERFORENINGENS FORLAG

En gal gås

af Grete Wiemann Borregaard

Dea og Jon bor på Nyø. De besøger Ali, som har en gås. Gåsen er gal og løber efter Dea og Jon.

LÆS LYDLET O – BLÅ

Væk i sne

af Dorte Sofie Mørk Emus

Det er vinter på Nyø. Jon og hunden Sne leger ude i sneen. De går en tur og kommer til Nyø Sø, hvor der er is på.

LÆS LYDLET O – GRØN

Læs Lydret o og Læs Lydret 1

Bøger til barnet, der kan bogstavernes lyde og sætte dem sammen til ord. Primært lydrette en-stavelsesord samt 1 - 2 linjer pr. side.

SPECIAL – PÆDAGOGISK FORLAG

Ib og My

af Kirsten Ahlburg

Musen My bor i Ry. My er gode venner med Ib, som også bor i Ry. My vil besøge Ib, men han er ikke hjemme. Hvor er Ib?

LÆS LYDRET O

Max 2 bogstaver - Lydret

Bøger til absolut begynderlæsere, hvor den korte tekst understøttes af illustrationerne. Teksten består kun af ord med 1 og 2 bogstaver og der er 1 - 2 korte sætninger pr. side.

FORLAGET ELYSION

Dy i hi

af Kirsten Ahlburg

Det er vinter og bjørnen Dy går i hi. Pigen An er ude på isen. Det er koldt, så hun går ind i sit varme hus. Da det bliver forår, vågner Dy op fra sit hi.

Uh, en bi

af Kirsten Ahlburg

Ib og Bo er oppe i et træ. Bo har en si, som han leger med i sandet. En bi sætter sig på Bo. Hvad skal de gøre?

DE LIDT SVÆRERE BØGER OG SERIER FRA SIDST I 0. KLASSE OG STARTEN AF 1. KLASSE

GENERELT OM BØGERNE:

- ★ De lydrette og lydnære ord er stadig omdrejningspunktet, så barnet kan få masser af læsetræning.
- ★ Mange korte ord på 2 – 3 bogstaver, men der anvendes også ord med to stavelser.
- ★ Sætningerne bliver længere og der er typisk flere sætninger på hver side, så teksten danner en mere komplet historie.
- ★ Bøgernes illustrationer er fortsat vigtige og de understøtter barnets forståelse af teksten.

UDVALGTE SERIER OG BØGER

Lydret Dingo

Til læseren, der nu kan alle bogstaverne og kan læse en mere kompleks tekst. Bøgerne har stadig mange lydrette ord og flere af de 120 småord. Længere tekst, og ord med både 1 og 2 stavelser. Sværhedsgraden er angivet med 1 - 5 prikker.
GYLDENDAL

Åh nej, Jens og Liv

af Maria Rørbæk

Jens og Liv kører i tog sammen med far. De skal besøge farfar i Ry. Far falder i søvn, og de skal skynde sig ud, da de når Ry, men noget går galt.
LYDRET DINGO – 2 PRIKKER

Jon køber bil

af Helle Dyhr Fauerholdt

Jon ser på ny bil, og han er vild med den røde bil. Liv kigger i motoren, mens Jon taler med bilsælgeren. De får en prøvetur i bilen, men bilen siger en mærkelig lyd - en mislyd?
LYDRET DINGO – 4 PRIKKER

Lydret [2] og Lydret [3]

I Lydret [2] er der fokus på enstavelsesord med primært 3 bogstaver og historierne har 2-8 linjer pr. side. I Lydret [3] introduceres læseren for tostavelsesord og omkring halvdelen af ordene er lydrette.
TURBINE

En sms fra Pi

af Marie Duedahl

Oda er på besøg hos Pi. Pi syntes slet ikke det er hyggeligt, for Oda er ikke sød ved hende og hun vil hele tiden bestemme. Pi sender en sms til vennen Ali, og beder ham om hjælp.
LYDRET [2]

Alma i Japan

af Marie Duedahl

Alma skal til Japan med sine forældre. På ferien oplever hun mange nye og spændende ting sammen med pigen Momo. Alma smager sushi, tegner Manga og ser de flotte kirsebærtræer i byens park.
LYDRET [3]

Læs Lydret 2 og Læs Lydret 3

På disse to trin øges ordenes længde. Teksten er stadig holdt på 2-5 linjer pr. side. Bøgerne i Læs Lydret 2 har ord på 1 - 2 stavelser, hvor der på trin 3 også er få ord med tre stavelser.
SPECIAL - PÆDAGOGISK FORLAG

Kanin på tur

af Randi Solvang

Vennerne Ninus og Balu er på telttur med Far Kanin. Hvad skal de lave? Svømme i søen eller lave bål? Da det bliver mørkt hører de pludselig noget pusle i skoven.
LÆS LYDRET 2

Sød vampyr

af Randi Solvang

Susi fortæller Ali, at hun har set en vampyr. Ali vil gerne se vampyren, men må vente til det bliver mørkt. Susi og Ali mødes om aftenen og venter på vampyren. Hvor bliver den af?
LÆS LYDRET 3

Læseklub Lydret – Grøn/Let og Læseklub Lydret – Grøn/Middel

Bøger med korte tekster, lydrette og lydnære ord samt ord med 2 stavelser samt bærende illustrationer. Der er ikke stor forskel i sværhedsgraden mellem let og middel.
ALINEA

Fest i hulen

af Hanne Scheller

Mio vil bygge en fed i hule i et træ. Det er hårdt arbejde, og han hamrer sig over fingeren. Heldigvis får han hjælp af Lea.
LÆSEKLUB LYDRET – GRØN/LET

Uma kan spå

af Anne-Marie Donslund

Uma og Gro leger sammen. Uma leger, at hun er spåkone og hun spår Gro. Men Gro syntes ikke, at Uma er god til det.
LÆSEKLUB LYDRET – GRØN/MIDDEL

DE SVÆRESTE BØGER OG SERIER TIL 1. KLASSE

GENERELT OM BØGERNE:

- ★ Fokus på at læseren nu er i stand til at læse og afkode længere ord, også ikke-lydrette.
- ★ Der er færre lydrette ord, flere af de almindelige 120 ord samt flerstavelsesord.
- ★ Ofte flere linjer pr. side med sætninger, der bliver sværere at læse, da de indeholder flere komplekse ord.
- ★ Bøgernes illustrationer er fortsat vigtige og kan hjælpe med at styrke barnets læseforståelse.

UDVALGTE SERIER OG BØGER

Læseklub - Blå/Let og Læseklub - Blå/Middel

Bøger med en del tekst og op til 9-10 sætninger pr. side. Mange ikke-lydrette ord, samt ord med 2 - 3 stavelser. Store illustrationer, som bidrager til læseoplevelsen. I Blå/Middel stiger antallet af sætninger og lange ord.

ALINEA

Polly og kæmpen

af Kim Dalsgaard

Kæmpen Kaj er alt for sød, syntes heksene Mimi, Elsa og Berta. Det vil de lave om på. Polly syntes, det er synd for Kaj, så hun får hjælp af Bosse. Deres plan går dog ikke som forventet.

LÆSEKLUB - BLÅ/LET

Almas nye støvler

af Jim Højberg

Alma får nye fodboldstøvler og fodboldtaske i fødselsdagsgave. Hun glæder sig til at prøve støvlerne til næste kamp. Det går dog helt galt, for hun har fået fars taske med og hans støvler er alt for store.

LÆSEKLUB - BLÅ/MIDDEL

Lydret Dingo

Seriens sværeste bøger har 5 prikker. De har stadig høj andel af lydrette ord, men også en del flere småord. Der er ord med både 2 - 3 stavelser.

GYLDENDAL

Alf i cirkus

af Helle Dyhr Fauherholdt

Max bor på en ø sammen med sin ven aben Alf. Der kommer cirkus til øen og Max vil gerne derhen, men så er Alf væk. Hvor kan han være?

Måske hos fru Rar?

LYDRET DINGO - 5 PRIKKER

Mikro Dingo

Bøgernes handling foldes ud, da historierne bliver længere ligesom der bruges en del ikke-lydrette ord samt længere ord med 2 - 3 stavelser.

GYLDENDAL

Loppe-cirkus

af Jørn Jensen

Emma og David møder en mand med et loppecirkus. Lopperne laver en masse seje tricks. Da de kommer hjem vil de lave deres eget loppe-cirkus, men hvordan skaffer de mon en trup af lopper?

MIKRO DINGO

Villy er vild med Land Rover

af Marie Duedahl

Villy er vild med biler, og er lykkelig, da han må komme ud og køre i naboens Land Rover. Lige pludselig synes Villy, at fars Kia er både lille og kedelig.

MIKRO DINGO

Ælke flyver væk

af Kirstine Lyngklip Svansø

Alfen Ælke leger i skoven med skovfeen Muggi. Da det bliver nat lægger Ælke sig til at sove i en gul blomst. Hun vågner med et sæt næste morgen, da blomstens frø flyver op i luften. Ælke bliver blæst med og ender langt væk hjemmefra.

MIKRO DINGO

ANDRE SERIER:

Fifi og Luis gætter gåder

af Grete Sonne

Får får får? spørger Fifi vennen Luis. De to venner skiftes til at stille hinanden sjove gåder.

1.DEL AF SERIE. ELYSION

Simons Tricks

af Jørn Jensen

Simon er vild med fodbold. Han over sig i at nikke til bolden, mens hans ven Mads tæller, hvor mange gange han kan. Simon viser også Mads en masse andre boldtricks.

1. DEL I SERIE. ALINEA

KÆRE FORÆLDRE

Det kan opleves helt magisk for børn at lære at læse selv, men at knække læsekoden kræver også tid, tålmodighed og en god portion hjælp. Som forældre har I masser af muligheder for at understøtte jeres barns læsning både i dagligdagen og når I læser sammen med børnene.

GOD LÆSELYST

INSPIRATION OG TIPS TIL AT STØTTE BARNETS LÆSNING

I kan finde masser af læsetræning i jeres hverdag, når I inddrager de muligheder der er i jeres omgivelser.

Brug omverdenen:

Tal om de bogstaver og ord, som I støder på i hverdagen på skilte, i reklamer, på morgenmadsæsker, i undertekster osv.

Læs højt for barnet:

Tal om bøgernes handling og billeder. Tal også om betydningen af ord, som I undrer jer over, da det styrker barnets ordforråd.

Skriv løs:

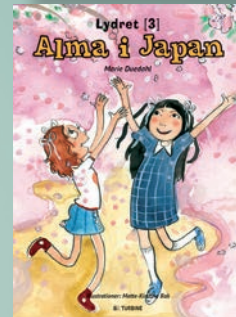
Lad barnet skrive postkort, ønskesedler, indkøbslister, invitationer osv. Når barnet selv skriver, bliver det opmærksom på bogstavernes og ordenes lyde.

Rim og remser:

Læs rim- og remsebøger og lav jeres egne rim, remser eller volapyksprog. At lege med sproget sætter også fokus på ordenes og bogstavernes lyde.

Leg og spil:

Leg og spil forskellige spil som sætter fokus på bogstaver og ords betydninger. Leg fx Skibet er ladet med, spil Alias Junior eller billedlotteri.

INSPIRATION TIL VALG AF BØGER OG SERIER

Der findes mange gode bøger og serier til den allerførste læsning, og i denne folder har vi samlet et udvalg af dem med information om deres særlige karakteristika.

Husk at aldersangivelser og svarhedsgrader er vejledende, da børn har forskellige forudsætninger for at lære at læse, og at de lærer at læse i forskelligt tempo.

FORTSÆT PÅ
BAGSIDEN

I GANG MED LÆSNINGEN

Når I hjælper jeres barn med at læse, er en af jeres opgaver at hjælpe barnet med at bevare motivationen og styrke læselysten. Tipsene herunder er derfor pejlemærker for, hvad I kan gøre og alle punkter skal altså ikke gennemgås for, at det bliver rigtigt. Vurder fra gang til gang, hvor meget hjælp barnet har brug for.

FØR LÆSNINGEN

Lad børnene være med til at vælge bøger til egen læsning:

- ★ Det er motiverende, at barnet selv er med til at vælge bøger, de synes er spændende. Lån eventuelt en stor stak bøger på biblioteket, som barnet kan vælge fra.

Vælg bøger med den rette sværhedsgrad:

Lix og lettal:

- ★ Lix- eller lettal anvendes ofte til at angive læsestartsbøgers sværhedsgrad ud fra forskellige parametre. Jo lavere tal jo lettere tekst. Her i guiden er der bøger med lixtal fra 3-8 og med lettal fra 5-15. Ikke alle læsestartsbøger har lix eller lettal, så man må finde ud af om sværhedsgraden passer på anden vis.

I stedet for lix og lettal:

- ★ Lad jeres barn læse en side højt. Læser barnet 9 ud af 10 ord rigtigt, dvs. omkring 90 % rigtigt, så passer bogen til selvstændig læsning. Læser barnet mindre end 90 % rigtigt, er der brug for voksenhjælp.
(Kilde: <http://www.dingo.gyldendal.dk/>)

UNDER LÆSNINGEN

Læs sammen med barnet:

- ★ Det virker motiverende og I er klar til at hjælpe, når barnet går i stå.

Kig på bogen:

- ★ Start med kigge på bogens forside og læs bagsideteksten og tal om, hvad bogen mon handler om.

Læs højt:

- ★ Lad barnet læse teksten højt for dig. Læs eventuelt selv teksten højt for barnet først, og lad derefter barnet læse samme tekst højt. I kan også skiftes til at læse en side.

Hjælp når barnet kommer til ord og sætninger der driller ved at foreslå, at barnet

- ★ Prøver at læse ordet eller sætningen igen.
- ★ Ser på første bogstav og/eller de første bogstaver.
- ★ Siger det første bogstavs lyd højt eller lyder sig gennem ordet, dvs. sætter de enkelte bogstavers lyde sammen til ordet.
- ★ Ser på illustrationerne og henter hjælp i dem.
- ★ Gætter ud fra sammenhængen, hvad kunne det mon stå?

Ret ikke for meget på barnet, men

- ★ Opfordrer til at prøve igen.
- ★ Hjælp ved at sige ordet/sætningen.

EFTER LÆSNINGEN

Det styrker læseforståelsen at tale om bogen:

- ★ Tal om eventuelle svære ord og de nye ord barnet stødte på.
- ★ Hvad handlede den om?
- ★ Hvad syntes barnet om bogen?

